

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з курсу
«МЕДІА В ЕТНОКУЛЬТУРНІЙ ВЗАЄМОДІЇ»

Тема 1. Основні принципи етнологічної культури медіаспеціаліста

Питання для обговорення

1. Перерахуйте основні компетентності медіа-спеціаліста у галузі етнокультурної взаємодії.
2. Розкрийте сутність основних функцій етножурналістики.
3. Етапи розвитку етножурналістики в контексті етнокультурних змін.
4. Основні категорії етножурналістики та їх зміст.
5. Проаналізуйте за алгоритмом системного аналізу медіатекст на етнокультурну тематику.

Тема 2. Теоретико-методологічні підходи до вивчення етнокультурної взаємодії.

Питання для обговорення

1. Трактування природи та сутності етнонаціональних угруповань.
2. Механізми формування етнонаціональних угруповань з позицій примордіалізму, конструктивізму та інструменталізму.
3. Форми буття етнонаціональних угруповань: об'єктивістська та суб'єктивістська концепції, теорія етносу як "уявної спільноти".
4. Перспективи розробки інтегральної теорії етнонаціональних угруповань.
5. Яке практичне політико-ідеологічне значення має розмежування трактувань нації як політичної та етнічної категорії? Чим пояснюються труднощі утвердження та сприйняття ідеї політичної нації у пострадянських країнах?
6. Ви ознайомились з різними теоріями, що надають різну відповідь на питання: "Що таке етнос та нація?" "Які фактори знаходяться в основі об'єднання людей за етнічним принципом!" тощо. Чи можна, виділивши найбільш конструктивні моменти кожної з теорій, дати інтегративне визначення специфіки етнонаціональних угруповань? Яке підсумкове визначення етносу та нації Ви могли б запропонувати?

Тема 3. Сучасні етнополітичні процеси та роль медіа в їх врегулюванні

Питання для обговорення

1. Розкрийте сутність феномену етнічного ренесансу на конкретних прикладах сучасних держав.
2. Назвіть основні складнощі реалізації етнополітичної моделі мультикультуралізму сьогодні та обґрунтуйте свої тези.
3. Особливості адаптації національних меншин в мультикультурній державі.
4. Робота медіа-спеціалістів з етнічними діаспорами та запобігання антисемітизму в інформаційному просторі.

Тема 4. Діяльність медіа в етнокультурному середовищі

Питання для обговорення

1. Міжетнічні відносини: структура, рівні та форми прояви.
2. Комплексний підхід до аналізу стану міжетнічних відносин: основні методологічні та методичні вимоги.
3. Етнічні стереотипи та упередження як соціально-психологічний механізм міжетнічних відносин.
4. Толерантність: форми прояву, показники вимірювання, чинники формування.
5. Методики вимірювання етнічної дистанції та способи інтерпретації отриманих даних.

Тема 5. Етнополітичні процеси в Україні як предмет медіа-аналізу

Питання для обговорення

1. Методологічні та методичні проблеми діагностики стану етнонаціональної ситуації в сучасній Україні.
2. Особливості структури населення України як фактор розвитку процесів національної інтеграції та етнічної диференціації.
3. Соціальний статус та етнонаціональна самоідентифікація найбільш численних етнічних груп населення України.
4. Чи існує як гостра проблема становища росіян в Україні і в чому саме вона проявляється?
5. Мовна проблема в Україні:
6. Національна ідея та її роль в консолідації народу України:

Тема 6. Інтегративні та дезінтегративні тенденції міжетнічних відносин як предмет медіа впливу

Питання для обговорення

1. Сутність дезінтегративних процесів та форми їх прояву у поселенській, трудовій, політичній та культурній сферах.
2. Феномен транскulturації як альтернатива мультикультурній моделі інтеграції.
3. Глибоко розділені суспільства: основні характеристики.
4. Інтеграційна система миротворчості: ресурси, координація, наслідки.

Тема 7. Інструменти медіації та фасилітації в етнокультурній взаємодії

Питання для обговорення

1. Миротворчість та примирення: операціоналізація понять.
2. Медіація та фасилітація як методи вирішення конфліктів та запобігання ним.
3. Основні навички та вміння фасилітатора.
4. Процедурні технології медіації та фасилітації.
5. Кейси застосування медіації в обговоренні етнічних питань.

Тема 8. Етнічна стереотипізація у міжкультурній комунікації

Питання для обговорення

1. Етнічні стереотипи у міжетнічній комунікації.
2. Різновиди етнічних упереджень та методики їх діагностики.
3. Некоректне розуміння культур: причини та наслідки.
4. Етнічні стереотипні образи в медіа: методи виявлення та способи інтерпретації.
5. Огляд сучасних досліджень етнічних стереотипів.

Тема 9. Етнічна ідентичність у міжкультурній взаємодії

Питання для обговорення

1. Етнічність (етнічна ідентичність) як характеристика особистості.
2. Структура та типи етнічності.
3. Механізми формування (конструювання) етнічності.
4. Основні підходи до трактування та вимірювання етнічності.
5. Значення соціологічного аналізу типів та стану етнічності для прогнозування розвитку етнонаціональних процесів в Україні.

Тема 10. Методи дослідження етнокультурної взаємодії: практика застосування

Питання для обговорення

1. Методи етносоціологічних досліджень.
2. Складнощі крос-культурних та крос-національних досліджень.
3. Позиція дослідника та роль інтерв'юєра в етносоціологічних дослідженнях.
4. Якісна методологія в дослідження етнічних питань. Вимоги до дослідника.
5. Особливості збору та оприлюднення даних досліджень етнонаціональних питань.

Тема 11. Можливості біографічного методу у дослідженні етнокультурного

Питання для обговорення

1. Біографічний метод у дослідженні етнічної пам'яті.
2. Біографічний метод у дослідженні етнічних ідентичностей.
3. Процедура проведення біографічних інтерв'ю.
4. «Почути травму»: біографічні інтерв'ю як терапевтична методика.
5. Вимоги до інтерв'юєра під час проведення біографічних інтерв'ю.

Тема 12. Аналіз медіа-текстів як метод дослідження етнокультурних відносин

Питання для обговорення

1. Поняття медіа-дискурсу та його роль в етнокультурній взаємодії.
2. «Інтерпретативні репертуари» етнічного у сучасних ЗМІ.
3. Расизм та дискримінація в ЗМІ: аналіз медіа-текстів.
4. Інклюзивні та ексклюзивні дискурси етнічного в сучасних ЗМІ.
5. Етнічно толерантна публікація та вимоги до її написання.